

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera, JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: nezl. D. N.- M., zastoupené zákonnou zástupkyní: E. N. – M., právně zastoupené Mgr. Miroslavem Dvořákem, advokátem se sídlem Bruntále, Partyzánská 16, 792 01 Bruntál, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2005, čj. OAM-724/VL-07-11-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 10. 2005, čj. 65 Az 117/2005 – 25,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 10. 2005, čj. 65 Az 117/2005–25, se zrušuje.**
- II. Žaloba se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně.**
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- V. Odměna advokáta Mgr. Miroslava Dvořáka se určuje částkou 2 898 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zastavil řízení z důvodu nepřipustnosti žádosti žalobkyně o udělení azylu podle § 25 písm. h) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Ostravě, který ji napadeným rozsudkem zamítl. Dále soud rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu řízení a přiznal advokátovi žalobkyně odměnu ve výši 1 075 Kč. Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností a požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*; 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatelky je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v jiné vadě řízení, která mohla

mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Takovou vadu řízení stěžovatelka spatřuje v tom, že krajský soud vydal napadený rozsudek bez nařízení jednání, přestože nebyly splněny zákonné podmínky stanovené v § 76 a v § 51 s. ř. s., konkrétně nebyl stěžovatelkou udělen souhlas k rozhodnutí bez jednání. Stěžovatelka dovozuje, že tak byla zkrácena na svém právu osobně či prostřednictvím své zákonné zástupkyně nebo ustanoveného advokáta se ve věci osobně vyjádřit a zejména tak upřesnit či drobněji u jednání „vyargumentovat“ důvody uvedené v žalobě. Dále stěžovatelka namítla, že soud určil nesprávně výši odměny advokáta, neboť mu nepřiznal odměnu a náhradu skutečných nákladů za nahlédnutí do spisu. Ze všech těchto důvodů stěžovatelka navrhla rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti opíral o výše uvedená kritéria a hodnotil především důvody popsané pod číslem 4), tj. existenci a intenzitu pochybení krajského soudu. Nenařízení ústního jednání krajským soudem za nesplnění podmínek § 76 a § 51 s. ř. s. považuje Nejvyšší správní soud za natolik vážné porušení procesních ustanovení, že z tohoto důvodu shledal kasační stížnost přijatelnou.

Kasační soud poté posuzoval přezkoumatelnost rozsudku krajského soudu (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) a dospěl k závěru, že řízení před krajským soudem trpělo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Zmiňovaná vada řízení, kterou kasační soud zkoumal z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), spočívá v tom, že krajský soud si předsevzal ke zkoumání a věcnému posuzování žalobu, která je nepřipustná a bylo proto namístě ji odmítnout.

Žaloba proti rozhodnutí žalovaného neobsahovala jednu ze základních náležitostí každé žaloby stanovené v § 71 odst. 1 s. ř. s., tj. zcela absentovala jakákoli konkrétní skutková tvrzení o nezákonnostech, jichž se měl žalovaný dopustit v napadeném rozhodnutí. Podle písmene d) citovaného ustanovení musí každá žaloba obsahovat alespoň jeden žalobní bod, z nějž musí být patrné, z jakých skutkových a právní důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobkyně však učinila pouze výčet ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, která měl podle jejího názoru žalovaný porušit a v dalším odkázala na správní spis. V žalobě rovněž zcela chybí právní výtky, neboť citovaná ustanovení zákona nejsou jakkoli subsumována na vylíčená skutková tvrzení.

O obdobných, tzv. formulářových, žalobách již Nejvyšší správní soud rozhodoval několikrát. V rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58, vyslovil, že líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem.

Stěžovatelka tedy byla též povinna vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči ní dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž byla povinna ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.

Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud stěžovatelka odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových

dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje stěžovatelka za základ jí tvrzené nezákonnosti.

Žaloba, tak jak byla podána, byla natolik neurčitá, že z ní nebylo patrné, v jakých ohledech a v jakém věcném rozsahu má soud rozhodnutí žalovaného přezkoumávat. Ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je tedy nutné konstatovat, že žaloba žádné žalobní body neobsahovala a že stěžovatelka tuto žalobu v zákonné lhůtě pro její podání v tomto směru ani nijak nedoplnila. Krajský soud měl proto v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobu pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení odmítnout.

Jelikož Krajský soud v Ostravě citovaná ustanovení soudního řádu správního pomínil a věc meritorně projednal, v řízení pochybil. Pro tuto vadu Nejvyšší správní soud rozhodnutí soudu I. stupně zrušil. Protože v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro odmítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud současně se zrušením jeho rozhodnutí druhým výrokem sám žalobu odmítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nebylo přitom důvodu, aby se Nejvyšší správní soud zabýval argumentací vyslovenou v rozhodnutí krajského soudu a námitkami stěžovatelky obsaženými v kasační stížnosti, neboť řízení, z něhož rozhodnutí a následně i kasační stížnost vzešly, nemělo vůbec proběhnout.

O žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu, ve znění účinném od 13. 10. 2005, spojuje odkladný účinek přímo s podáním kasační stížnosti.

Protože žaloba byla odmítnuta, postupoval Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 110 odst. 2 s. ř. s. a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a to jednak nákladů řízení které vynaložil před Krajským soudem v Ostravě, a jednak nákladů řízení o kasační stížnosti.

Zástupci stěžovatelky ustanovenému dle § 35 odst. 8 s. ř. s. přiznává soud odměnu ve výši 2 175 Kč, tj. 2 úkony právní služby podle advokátního tarifu (§ 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění účinném do 31. 8. 2006), totiž převzetí a přípravu zastoupení, čítaje v to i studium spisu na krajském soudě (písm. b), a jedno písemné podání soudu ve věci samé, tj. kasační stížnost (písm. d). Za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud zástupci stěžovatelky odměnu nepřiznal, neboť nebyl důvod, aby tento návrh nemohl být uplatněn již v kasační stížnosti samé. Za každý úkon náleží částka 1000 Kč (§ 7 a 9 odst. 3 písm. f) a dále paušální náhrada hotových výdajů 2 x 75 Kč (§ 13 odst. 3). Dále soud advokátu stěžovatelky přiznal náhradu hotových výdajů spočívajících v náhradě nákladů na použití osobního automobilu Š. O. 1,9 TDi, k cestě B. – O. a zpět (150 km) za účelem studia spisu na krajském soudě, které zástupce stěžovatelky vyčíslil částkou 423 Kč a dále náhradu za promeškaný čas ve výši 300 Kč, tj. 6 půlhodin po 50 Kč (§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu